

Bohoslužby v Zábřehu 29.prosince 2013

Mt 2, 13-23

Milé sestry, milí bratři, oslavili jsme vánoční svátky, znovu jsme si připomněli příchod naděje do našich životů. Ježíš je někdo, kdo naplňuje prázdnotu lidského nitra, z pustiny činí rozkvetlou zahradu. Poznáváme v něm otevřenou Boží náruč, která nabízí přijetí, odkazuje k síle odpuštění a milosti. Co víc může člověk do svého života přijímat? Jakou větší a lepší zprávu pro svůj život slyšet, než právě tu, že Bůh sestoupil mezi nás, stal se dítětem a ujme se svého lidu? Ježíšův příchod je skutečným světlem, ve kterém se ukazuje síla, ale i slabost našeho lidství. Ukazuje se, že před námi jsou vždy dvě cesty, kterými se můžeme vydat, kterými můžeme určit naplnění svých životů. Tyto cesty ukazují dva muži, o kterých jsme dnes četli – Herodes a Josef.

Asi by se těžko hledalo něco, co by jim bylo společné. Herodes je král, Josef tesař. Jeden má moc, druhý se musí mocným podřizovat. Přeci jen ale něco společného měli. Zpráva o narození Ježíše je zneklidnila, jakoby přišla nevhod a rozhodila jejich skvělé plány. To je docela pozoruhodné. Skutečně zpráva o Ježíši, může přijít docela nevhod, cosi v nás může ohrozit. V případě Heroda šlo opravdu o hodně, šlo o trůn, o moc. Příchod Ježíšův pro něj znamenal ohrožení jeho moci. Herodes si zakládal na tom, že je král. Sice v porovnání s římským císařem nebyl nic, ale to nevadí. Měl své království, kde se cítil neohroženým pánem. A najednou slyší, že přichází skutečný král lidu, který on bere jako svůj. Ježíš je pro něj nežádoucí konkurence. Co na tom, že jeho království je zcela o něčem jiném. Jednou u něj tento titul zazní a tak není nad čím váhat. Musí se ho zbavit. Nejprve to zkouší lstí. Když se objeví v Jeruzalémě mudrci, chce využít jejich cesty a najít tak narozeného krále. Když to ale nevyjde, sáhne k hrubšímu kalibru. Nechá pobít mnoho nevinných, jen aby se náhodou nestalo, že přežije ten jediný, kterého vnímá jako ohrožení.

Herodův čin v nás může vyvolávat zděšení a odpor. Vždyť pobíjí nevinné děti jen proto, aby se udržel u moci. Ostatně, jak je to krátkozraké. Než by Ježíš dospěl do věku, kdy se může stát králem, bude Herodes dávno po smrti. Sám to musí vědět, či tušit. Přesto za žádnou cenu nedopustí, aby někdo jiný měl šanci získat jeho místo. On je prostě král a toto své postavení bude hájit za každou cenu. Nějaký Boží Syn ho nebude ohrožovat, nebude si dělat nárok na jeho panství. Herodův čin v nás může vyvolávat odpor, ale co když jsme ve své podstatě stejní? A to hned v několika ohledech. Není tajemstvím, že Ježíše mnoho lidí nechce brát jako Pána. Kolik bylo a je stále snah bránit Kristu, aby se stal Pánem toho, nač si člověk sám dělá nárok.

Jde o jednotlivý život, ale také o moc nad ostatními. Ne každý je spokojen s tím, že lidé přijmou jako svého krále Ježíše a přestanou tak uctívat ty krále současné. A tak se snaží tuto konkurenci vytlačit. A to buď mírně nebo zcela násilně. Sobeckost je zkrátka zlá věc. Boha nepotřebuje ve svém životě. A nejhorší je, že se ničeho moc neštítí. Herodes v nás mohl vyvolat odpor tím, jak pobyl mnoho nevinných dětí. Kolik nevinných dětí ale trpí dnes sobectvím rodičů? Kolik dětí se nenarodí, protože rodiče ještě necítí čas, nechtějí se vzdát svého života? Proto obětují život jiný, život dětí. V mnohém dnes jednáme jako ten Herodes, pro vlastní veliké Já raději necháme trpět nevinné. Jen se nad tím nepohoršujeme, protože to není patrné, jako u Heroda. Každopádně jeho jednání není ani dnes něčím cizím a mimořádným. Jen ty prostředky mají možná jinou podobu. Podstata ale zůstává. Cokoliv může ohrozit mé panství, to je třeba eliminovat.

Jak už zaznělo, Josef měl s Herodem společné to, že z narození Ježíšova nebyl nadšen. Také to zasáhlo do jeho plánů, které v životě měl. Šel ale jinou cestou než Herodes. Kvůli tomu, aby zuby nehty udržel své panství, nemasakruje děti, nesnaží se zabránit tomu, aby Ježíš přišel na svět a dospěl. Naopak, ujímá se ho, přijímá jej jako dar Boží, nastavuje vlastní kůži. Pravda, pomáhá mu Boží hlas, který se mu zjevuje ve snu. Nicméně bez poslušnosti by mu ten hlas nebyl k ničemu. Rozhodl se být součástí díla Božího, to je to zásadní, čím se liší od Heroda. Nestaví se do pozice, že buď Bůh nebo on, ale přijímá cestu, na které je zřejmé, že Bůh je jeho společník. Proto ho v tomto příběhu můžeme vidět jako toho, kdo Ježíše chrání před Herodem, kdo se stará o to, aby mohl v pořádku dospět a dovést Boží dílo do konce. Prochází tak velikou proměnou. Zřídá se sebe a dává tak prostor Bohu, aby jednal v jeho životě. Bez ochoty naslouchat Božímu hlasu totiž není moc možné jednat tak, aby Boží dílo ve světě rostlo.

Máme na výběr ze dvou možností, jak naložit s příchodem Ježíšovým, jak se postavit k Božímu hlasu, který volá do tohoto světa. Co v Ježíši uvidíme a přijmeme? Hlas k umlčení, nebo se mu staneme ochránci? Tento Matoušův příběh je zvláštní právě v tom, že ukazuje jakousi roli ochránce Ježíše Krista. Je to role, která nemusí být jen pro Josefa. Vždyť Ježíš přichází do života mnoha lidí kolem nás. A je mnoho těch, kteří by byli raději, kdyby nepřicházel. Je třeba ho tedy v těchto životech chránit, být těmi, kdo se dají do služeb Bohu a pomohou, aby Ježíš v lidském životě nezemřel, ale vyrostl a dokonal své dílo. Je to nesmírně těžký úkol, který předpokládá, že člověk stáhne ve svém já do pozadí a dá prostor Bohu, aby s ním zacházel a svým slovem mu ukazoval, jak může chránit a vést Krista v životě druhých.

Postava Josefova je vzorem otcovství. O něm se asi moc často ve společnosti nemluví. Na evangeliu podle Matouše je pozoruhodné, že Bůh zde vlastně vůbec nemluví s Marií, ale mluví s Josefem. On je pro něj ten, kdo koná jeho vůli. A tak se jím můžeme nechat poučit, že být otcem není jen to, že dáme na stůl výplatu a tím to pro nás končí. Být otcem je také určité povolání od Boha, které není možné bez důvěry. Josef se musel rychle naučit, že musí věřit nejen Marii, ale právě také Bohu. Vždyť těch podivných věcí kolem je docela hodně. Nejen, že

musel přijmout dítě, které nepříjemně zasáhlo do jeho plánů, ale také se s ním vydat na cestu, která vypadala nesmyslně. Proč před Herodem utíkat do Egypta? Jednak samotný Egypt je problém, protože je místo, odkud Bůh svůj lid vyvedl. Egypt je symbol otroctví, nesvobody. Proč tam hledat útočiště? A druhá věc je brnkání na mužskou hrdost. Utíkat není zrovna hrdinské. Správný chlap by se k tomu nesnížil. Zavřel by ženu s dítětem do vedlejšího pokoje a s těmi vojáky by si to vypořádal. A možná by šel i po samotném Herodovi. Ostatně našel by ve své zemi dost takových, kteří by mu pomohli. Má-li se postarat o dítě, má mu zajistit dobrý a svobodný prostor k životu. Jenže Josef není správný chlap z akčních filmů. Je bohabojný člověk a předně otec. A jako takový jedná trochu jinak. Nebojí se ustoupit, když je nutné. Ostatně už právě v tom, co koná Josef můžeme vidět důraz toho, co bude konat Ježíš. Žádná síla, ale důvěra a poslušnost jsou cesty ke svobodě. A co se role otce týče, je to také trochu jiné. Nejde o to vytvořit prostor k bezpečnému životu. O to se již stará Bůh. Jde o to připravit svěřené dítě na život a cestu, kterou mu Bůh vybral. A to nelze, když bude někde běhat se zbraní a nahánět Heroda či další opovázlivce, kteří by chtěli na Ježíše vztáhnout ruku.

Postavy Heroda a Josefa jsou nejen obrazy otců, ale rodičů vůbec. Na příběhu, který jsme četli se ukazuje, jak důležitou roli hraje rodina. Právě ta je tím místem pokoje a bezpečí uprostřed tohoto světa. A stane se jím tehdy, když do ní může vstoupit Bůh, když nechybí důvěra předně jemu. Ostatně máme zde také dva různé přístupy. Co byla rodina pro Heroda? Překážka. On chtěl vládnout, ale rodina byla komplikace. Nechtěl se o nic dělit a tak likvidoval všechny, kdo by na něco mohli mít nárok. Přicházející generace není přece konkurence, není to ani prostředek pro náš blahobyt. Je to další život, který je nám svěřen a který je třeba chránit a vést k naplnění Božího díla. Tak to je vidět u Josefa. Ježíš není konkurence. Je to svěřený poklad, je to naděje života. Proto dává, co je třeba, aby ho chránil, aby mu poskytl vše potřebné. A my jej v tom můžeme následovat. Jako rodiče, jako otcové, ale i jako kdokoliv jiný. To, co je podstatné na tomto příběhu se totiž týká každého života. Nejsme zde pro sebe, pro svou slávu, ale jsme zde pro konání Božího díla. A k jeho základu patří, že toto dílo umíme předat. Nehledáme svou slávu, svou oslavu, ale slávu Boží. Nechceme zveličit své já, ale dát vyniknout Božímu dílu lásky a milosti. A tak se chtějme učit i tomu, co to znamená být dobrým otcem, rodičem nejen svých dětí tělesných, ale i těch dětí duchovních, které nám Pán svěřil, abychom chránili a dali růst Kristu v jejich srdcích. Je to těžká cesta, ale s důvěrou Bohu schůdná.

Pane Ježíši, tvůj příchod je radostí. Prosíme o to, abychom tuto radost měli jako posilu svého života a učili se ji sdílet. Prosíme také za to, abychom tobě nestáli v cestě, ale byli dobrými pomocníky díla evangelia, jenž do našeho světa přinášíš.

Amen.